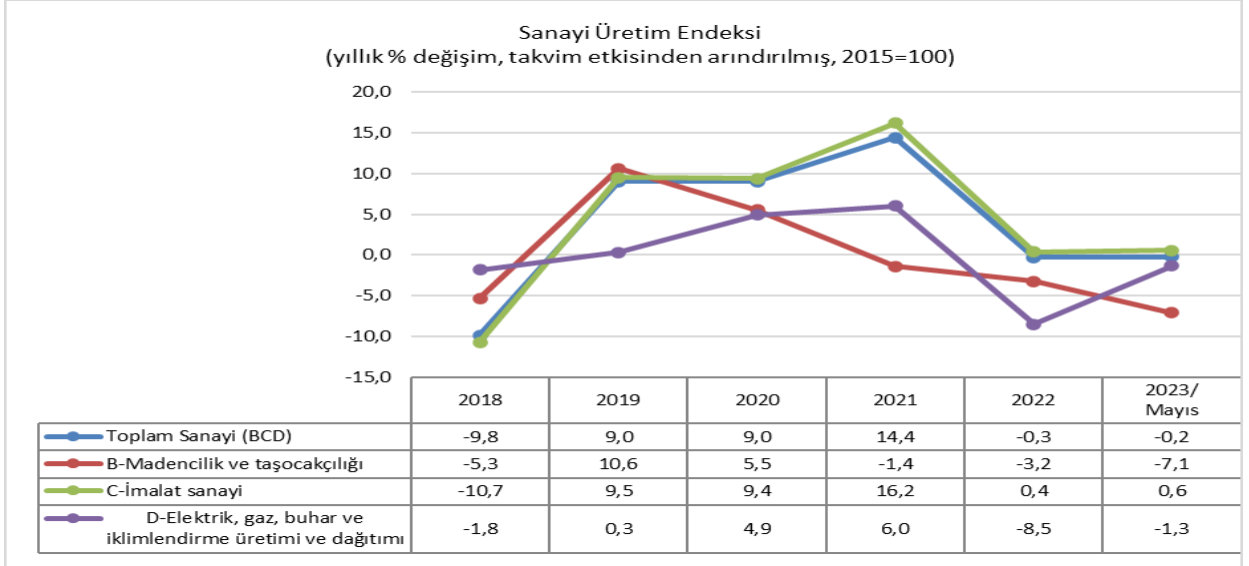
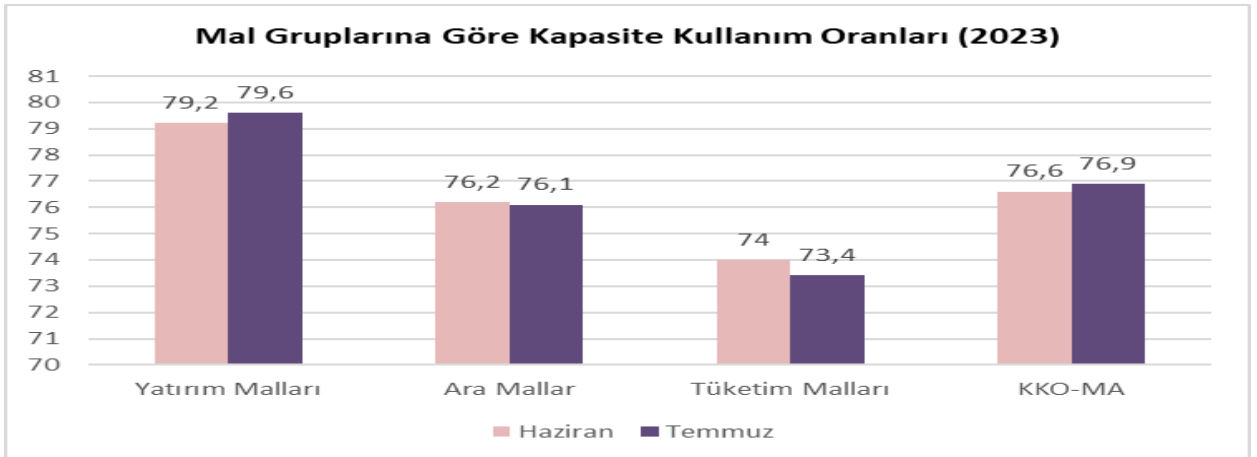

EKONOMİ VE SANAYİ BÜLTENİ

Kaynak: TÜİK

- Sanayi Üretim Endeksi, Mayıs 2023’de %0,2 oranında düştü.
- Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2023 yılı Mayıs ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %7,1; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,3 oranında düşerken, imalat sanayi sektörü endeksi %0,6 oranında yükseliş kaydetti.

Kaynak: TCMB

- İmalat sanayinde mevsimsellikten arındırılmış kapasite kullanım oranı Temmuz ayında bir önceki aya göre 0,3 puan artarak %76,9 olarak gerçekleşti.
- Mevsim etkisinden arındırılmamış kapasite kullanım oranları da aynı oranda artarak %77,1 oldu.
- Mal grupları itibarıyla en yüksek kapasite kullanım oranı %79,62 ile yatırım mallarıdır. Ardından %76,1 ile ara mallar, son sırada ise %73,4 ile tüketim malları gelmektedir.

Sektörlere Göre Dış Ticaret (Haziran 2023)				
İhracat (FOB), (Haziran 2023)				
Sektörler (ISIC Rev.4)	İhracat Payı (%)	Haziran 2022'ye Göre Değişim (%)	Ocak-Haziran 2023 Dönemi İhracat Payı (%)	Ocak-Haziran 2023 Dönemine Göre Değişim (%)
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	2,8	-12,6	3,3	5,5
Madencilik ve Taşocakçılığı	1,5	-19,9	1,5	-17
İmalat Sanayi	95,2	-10,2	94,7	-1,8
İthalat (CIF), (Haziran 2023)				
Sektörler (BEC)	İthalat Payı (%)	Haziran 2022'ye Göre Değişim (%)	Ocak-Haziran 2023 Dönemi İthalat Payı (%)	Ocak-Haziran 2023 Dönemine Göre Değişim (%)
Sermaye (yatırım) Malları	14,7	19,7	13,3	33,9
Ara (hammadde) Malları	71,2	-27,9	74,9	-5,0
Tüketim Malları	14	37,8	11,7	62,3

Kaynak: TÜİK

- 2023 Haziran ayında toplam ihracatın %95,2'si, Ocak-Haziran döneminde ise %94,7'si imalat sanayinden kaynaklandı. İmalat sanayinde 2023 Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %10,2; 2022'nin ilk 6 ayına göre ise %1,8 oranında düşüş gerçekleşti.
- Haziran 2023'de ithalatta en yüksek pay %71 ile ara (hammadde) mallara aittir. Ardından sırayla %14,7 ile sermaye (yatırım) malları ve %14 ile tüketim malları gelmektedir. 2023'ün ilk 6 ayında da sıralama aynıdır. Ocak-Haziran 2023 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre en yüksek ithalat artışı %62,3 ile tüketim mallarında gerçekleşmiştir. Sermaye (yatırım) malları 2022'nin ilk 6 ayına göre %33,9 oranında artmıştır. Ara mal (hammadde) ithalatında ise %5,0 düşüş kaydedildi.

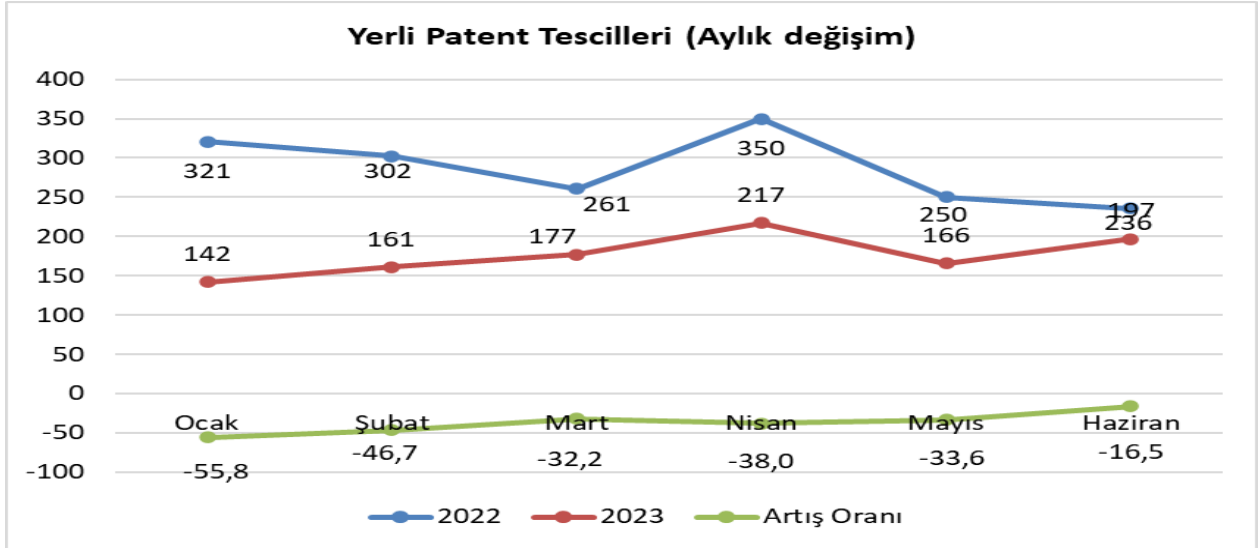
Teknoloji Yoğunluğuna göre İmalat Sanayi Dış Ticaret Payı (Haziran 2023)				
İhracatta (FOB) Teknoloji Yoğunluğu (Haziran 2023)				
	İhracat Payı (%)	Haziran 2022'ye Göre Değişim (%)	Ocak-Haziran 2023 Dönemi İhracat Payı (%)	Ocak-Haziran 2022 Dönemine Göre Değişim (%)
Yüksek Teknolojili Ürünler	3,1	-0,6	3,6	21,7
Orta Yüksek Teknolojili Ürünler	37,7	2,6	37,2	11,0
Orta Düşük Teknolojili Ürünler	28,1	-22	27,5	-15,8
Düşük Teknolojili Ürünler	31,0	-12,3	31,6	-2,9
Toplam İmalat Sanayi	100	-10,2	100	0,2
İthalatta (CIF) Teknoloji Yoğunluğu (Haziran 2023)				
	İthalat Payı (%)	Haziran 2022'ye Göre Değişim (%)	Ocak-Haziran 2023 Dönemi İthalat Payı (%)	Ocak-Haziran 2022 Dönemine Göre Değişim (%)
Yüksek Teknolojili Ürünler	10,4	13,8	10,2	27,3
Orta Yüksek Teknolojili Ürünler	44,0	-1,1	41,6	13,0
Orta Düşük Teknolojili Ürünler	34,8	-10,9	37,1	28,5
Düşük Teknolojili Ürünler	10,9	-21,1	11,1	5,0
Toplam İmalat Sanayi	100	-6,0	100	18,7

Kaynak: TÜİK

- 2023 Haziran ayında toplam imalat sanayi ihracatı içinde yüksek teknolojili ürün ihracatı %3,1 olup, bir önceki yılın aynı ayına göre %0,6 oranında düşüş kaydetti. Toplam imalat sanayi ihracatından en büyük payı %37,7 ile orta yüksek teknolojili ürün ihracatı aldı. Orta düşük ve düşük teknolojili ürün ihracatı toplam imalat sanayi ihracatının %59,1'ini oluşturdu. Ocak-Haziran

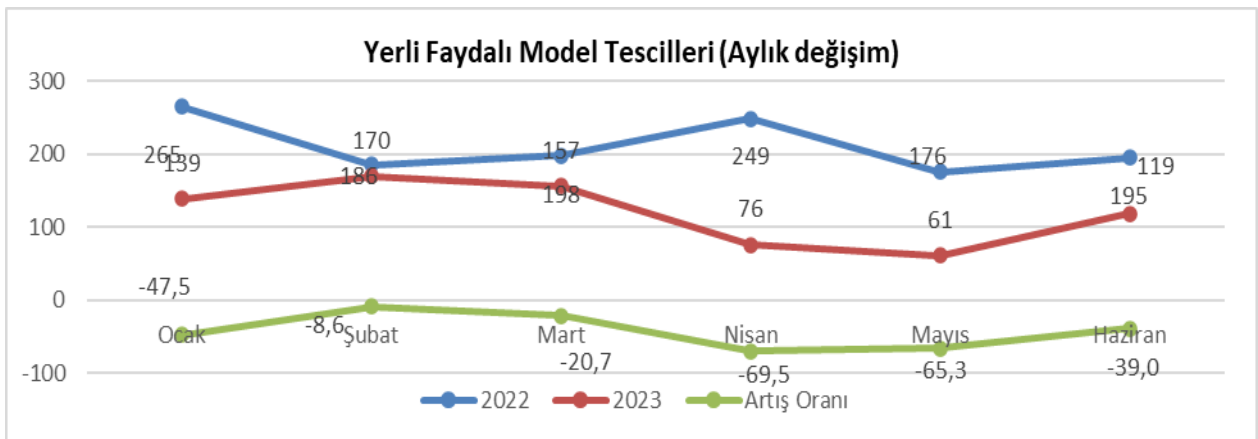
dönemi itibarıyla yüksek teknolojlili ürün ihracatı %3,6, orta yüksek teknolojlili ürünlerle birlikte toplamda bu oran %40,8 olarak gerçekleşti.

- İthalatta ise 2023 Haziran ayında yüksek teknolojlili ürün ithalatı %10,4 düzeyinde gerçekleşti. Yüksek ve orta yüksek teknolojlili ürün ithalatı %54,4 ile toplam ithalatın yarısını aştı. Ocak-Haziran dönemine bakıldığında ise, en yüksek ithalat artışı %41,6 ile orta yüksek teknolojlili ürünlerde gerçekleşirken, ikinci sırayı %37,1 ile orta düşük teknolojlili ürün ithalatı aldı. Aylık bazda olduğu gibi, yılın ilk yarısında da yüksek ve orta yüksek teknolojlili ürün ithalatı %51,8 ile toplam ithalatın yarısından fazlasını oluşturdu.

Kaynak: TURKPATENT

- TÜRKPATENT, PCT (Patent İşbirliği Anlaşması) ve EPC (Avrupa Patent Sözleşmesi) çerçevesinde toplam yerli patent tescil sayısı Haziran 2022'de 236 iken, Haziran 2023'de %16,5 azalışla 197 olarak gerçekleşti.
- Toplam yerli patent tescil sayısı Ocak-Haziran 2022 döneminde 1720 adet iken, 2023 yılının aynı döneminde %38,4 düşüşle 1060 olarak kaydedildi.

Kaynak: TURKPATENT

- TÜRKPATENT ve PCT (Patent İşbirliği Anlaşması) çerçevesinde toplam yerli faydalı model tescil sayısı Haziran 2022'de 195 iken, %39,0 düşüşle Haziran 2023'de 119 olarak gerçekleşti.
- Toplam yerli faydalı model tescil sayısı Ocak-Haziran 2022 döneminde toplam 1269 iken 2023 yılının aynı döneminde %43,1 azalışla 722 olarak kaydedildi.

BAŞLICA MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER

- **GSYH:** GSYH I. çeyrekte (Ocak-Mart) %4,0 oranında arttı. İktisadi faaliyet kollarına göre, 2023 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; hizmetler %12,4, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %12,0, finans ve sigorta faaliyetleri %11,2, bilgi ve iletişim faaliyetleri %8,1, diğer hizmet faaliyetleri %7,8, inşaat %5,1, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %3,6 ve gayrimenkul faaliyetleri %1,4 arttı. İlk çeyrekte GSYH iki önemli sektör olarak tarım sektöründe %3,8, sanayide ise %0,7 azaldı.
- **Fiyat İstikrarı: Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE)** yıllık bazda Haziran 2021’de %17,53; Haziran 2022’de %78,62; Haziran 2023’de ise baz etkisi sebebiyle %38,21 oranında arttı. **Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE)** yıllık bazda Haziran 2021’de %42,89; Haziran 2022’de %138,31; Haziran 2023’de ise baz etkisiyle %40,42 oranında arttı. Yİ-ÜFE’de sektörel bazda aylık en yüksek artış; %95,38 ile diğer madencilik ve taş ocaklığı sektöründe gerçekleşti. Gıda ürünlerindeki artış %59,74 ile dördüncü sırada yer aldı. Kok ve rafine petrol ürünlerinde üretici fiyatları %19,99 ile en yüksek azalışı sergilerken fiyatları düşen diğer sektör ise %3,66 ile ham petrol ve doğal gaz oldu. **Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE)** yıllık bazda bir önceki yılın aynı ayına göre %57,93, aylık bazda ise bir önceki aya göre %4,04 arttı. On iki aylık ortalamalara göre ise artış oranı %110,72 oldu. **Tarımsal Girdi Fiyatları Endeksi** Mayıs ayında bir önceki aya göre %0,26, yıllık bazda bir önceki yılın Mayıs ayına göre ise baz etkisiyle %33,22 oranında arttı. On iki aylık ortalamalara göre değişim % 87,66 olarak gerçekleşti. Tarımsal GFE’de bir önceki aya göre azalış gösteren alt gruplar sırasıyla, %5,36 ile enerji ve yağlar ve %1,92 ile gübre ve toprak geliştiriciler oldu. Öte yandan, aylık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, %5,02 ile veteriner harcamaları ve %3,65 ile malzemeler, %1,57 ile makine bakım masrafları oldu.
- **İşsizlik:** İşgücü Mayıs 2023’de bir önceki aya göre 130 bin kişi azalarak 35 milyon 44 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,3 puan azalarak %53,6 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,5 iken kadınlarda %36,1 oldu. İşsizlik oranı ise %9,5’ geriledi. İşsizlik oranı erkeklerde %7,7; kadınlarda ise %13,0 oldu. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 1,6 puanlık azalarak %17,0 olarak gerçekleşti. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %14,3, kadınlarda ise %22,3 olarak tahmin edildi.
- **Dış Ticaret:** 2023 yılı Haziran ayında, ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %10,5 azalarak 20 milyar 904 milyon dolar oldu. İthalat ise bir önceki yılın aynı ayına göre %17,5 azalarak 26 milyar 64 milyon dolar olarak gerçekleşti. Haziran 2023’de dış ticaret açığı %37,3 oranında gerçekleşerek 5 milyar 160 milyon dolar oldu. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Haziran ayında %73,9 iken, 2023 Haziran ayında %80,2’ye yükseldi. İhracat, 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,9 azalarak 123 milyar 341 milyon dolar, ithalat %4,1 artarak 184 milyar 576 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ocak-Haziran döneminde dış ticaret açığı %18,7 artarak 51 milyar 577 milyon dolardan, 61 milyar 235 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise 2022 Ocak-Haziran döneminde %70,9 iken, 2023 Ocak-Mayıs döneminde %66,8’e geriledi.

Hazırlayanlar:

Prof. Dr. Betül GÜR (Merkez Müdürü)

İletişim:

spkm@ticaret.edu.tr

+90 444 0 413

ÖNEMLİ: Bu yayın sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bülten ulusal ve uluslararası resmi kurumların güncel verileri derlenerek hazırlanmaktadır. İstanbul Ticaret Üniversitesi, bültendeki bilgilerin kullanılmasından kaynaklı olarak doğabilecek ekonomik, finansal, hukuki vb. zararlardan doğrudan ya da dolaylı olarak sorumlu değildir. Bültende yer alan bilgilerden kaynak gösterilmek suretiyle faydalanılabilir.